

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
MOKSLO IR INOVACIJŲ SKYRIAUS VYR. SPECIALISTĖS
VILMA KRAUJALYTĖ

KOMANDIRUOTĖS ATASKAITA

2019-12-03 *Nr. 3PR-142*

Vilnius

1. Komandiruotės tikslas: 2019 m. lapkričio 27-29 d. dalyvauti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programos „Horizontas 2020“ ERA-NET schemos projekto SUSFOOD2 susitikime.

2. Komandiruotės trukmė: 2019 m. lapkričio 26-29 d.

3. Komandiruotės vieta: Gentas, Belgija (Lapkričio 27 d. – Virginie Lovelinggebouw (VAC Gent), Koningin Maria Hendrikaplein 70, 9000 Gent; lapkričio 28 d. – Virginie Lovelinggebouw (VAC Gent), Koningin Maria Hendrikaplein 70, 9000 Gent; lapkričio 29 d. – RODEBOL MeetingCenter4, Sint-Denijslaan 487, 9000 Gent).

4. Komandiruotės finansavimas: komandiruotės išlaidos apmokėtos iš SUSFOOD2 projekto lėšų.

5. Susitikimo dalyviai: ERA-NET Susfood2 projekto konsorciume dalyvaujančių finansuojančių institucijų atstovai (Airija (Teagasc/ CommBeBizz), Belgija (ILVO, VLAIO, Flanders' Food), Estija (MEM), Ispanija (ICE, CDTI, AEI), Italija (Mipaaf, MIUR), Jungtinė Karalystė (Derfa), Lietuva (MoALit), Nyderlandai (MinLNV), Norvegija (RCN), Prancūzija (ACTIA, ANR), Rumunija (UEFISCDI), Suomija (MMM, Luke), Švedija (FORMAS), Turkija (GDAR), Vokietija (BLE, BMEL, Jülich).

6. Atlikto darbo komandiruotėje rezultatai:

Susfood2 (liet. *Tvari maisto gamyba ir vartojimas*; angl. *Sustainable food production and consumption*) yra Horizon2020 schemos ERA-NET Cofund iniciatyva. Pagrindinis Susfood2 tikslas – skatinti mokslininkų bendradarbiavimą tarp ES valstybių ir asocijuotų narių, siekiant padidinti mokslinių tyrimų indėlį darnių maisto sistemų (nuo gamybos iki vartojimo) kūrimui.

Susitikimą pradėjo Susfood2 iniciatyvą kuriojančios Jülich institucijos atstovė Nikola Schulz pristatydamą iki šiol atliktus darbus (iniciatyvos subūrimas, kvietimo teikti paraiškas moksliniams projektams vykdyti organizavimas, tinkamų finansuoti mokslinių projektų atrinkimas). Lietuva finansuoja Kauno technologijos universiteto su kitų šalių partneriais parengtą projektą „Tradicinių daržovių išspaudų dezagregacija (suardymas) inovatyviomis priemonėmis naujų produktų gavimui

ir išeigų didinimui (angl. *Disaggregation of conventional vegetable press cakes by novel techniques to receive new products and to increase the yield (DISCOVERY)*). Projekto partneriai: Vokietijos Aplinkos, saugos ir energetikos technologijos institutas, Milano universitetas, Vokietijos kompanija „Berief Food GmbH“.

Susfood2 iniciatyvos įvykdytų ir planuojamų veiklų pristatymas (angl. *work packages*).

Veikla 2 (WP2). Tarptautinio kvietimo moksliniams projektams vykdyti parengimas ir paskelbimas. Atsakinga institucija Jülich. Projekto veikla įvykdyta.

Veikla 3 (WP3). Tarptautinių mokslinių projektų paraiškų vertinimas ir geriausių projektų atrinkimas. Atsakinga institucija CDTI. Ekspertų įvertinti moksliniai projektai buvo teikiami Tarptautinio kvietimo priežiūros komitetui, kuris remdamasis ekspertų įvertinimu bei rekomendacijomis, priėmė galutinį sprendimą dėl finansuojamų mokslinių projektų sąrašo. Projekto veikla įvykdyta.

Veikla 4 (WP4). Mokslinių projektų stebėseną ir poveikio vertinimas. Atsakinga institucija BLE, dalyvauja ILVO ir GDAR. Siekiama užtikrinti nuolatinę vykdomų mokslinių projektų priežiūrą ir vertinimą bei projekto poveikio vertinimą. Veiklos vykdymo pradžia 2017 birželis. Įsteigta Stebėjimo ir vertinimo grupė siekiant užtikrinti ryšį tarp Susfood2, vykdomų mokslinių projektų bei finansuojančių institucijų. Buvo pristatytos WP4 užduotys ir apibendrinti pasiekti darbai.

Veikla 5 (WP5). Komunikacija ir projekto rezultatų platinimas. Atsakinga institucija ILVO. Tęsiami pradėti darbai. Susfood2 iniciatyvos svetainė perkelta iš Jülich į ILVO. Susfood2 turi „Twitter“ paskyrą. Susfood2 tarptautinį kvietimą buvo siekiama paskelbti per keletą skirtingų informacijos kanalų. Kitos projekto veiklos numatytos už tarptautinio kvietimo ribų.

Veikla 6 (WP6). Strategijos siekiant tvaraus maisto vartojimo ir gamybos. Atsakinga institucija Luke. Veikla 6 atlieka strateginės tyrimų darbotvarkės priežiūrą. Antroji peržiūros ataskaita turi būti parengta iki 2020 m. kovo mėn. pabaigos, po jos bus parengtas antrasis įgyvendinimo planas (numatomas 2020 m. balandžio mėn.).

Veikla 7 (WP7). Papildomos jungtinio finansavimo galimybės. Atsakinga institucija BLE. Šios veiklos darbas pradėtas vykdyti antraisiais Susfood2 vykdymo metais. Atrinkti prioritetai, aptartos papildomo kvietimo, finansavimas bei įgyvendinimo galimybės. Veiklos vykdomos tarp Susfood2 partnerių arba išorės partnerių (pvz. bendrosios veiklos su kitais ERA-NET'ais; CORE Organic).

Veikla 8 (WP8). Bendradarbiavimas, apsikeitimas informacija ir tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas. Atsakinga institucija ACTIA. Pagrindinis šios veiklos tikslas naujų veiklų siūlymas ir vykdymas siekiant skatinti žinių mainus ir Susfood2 matomumą Europoje ir už jos ribų. Veiklos – bendradarbiavimas su kitomis iniciatyvomis (JPIs, ERA-Nets) bei bendrų renginių organizavimas, Susfood2 pristatymas konferencijose ir kt. renginiuose, tarptautinis bendradarbiavimas.

Susitikimo metu pristatyti visi 12 finansuojamų Susfood2 projektų. Finansuojančių institucijų atstovai turėjo galimybę bendrauti su finansuojamų projektų atstovais, taip pat dalyvauti visų finansuojamų projektų pristatymuose:

Projekto trumpinys	Projekto pavadinimas
BIOCARB-4-FOOD	Extraction and characterization of BIOactives and CARBohydrates from seaweeds and seagrasses FOR FOOD-related applications
InProVe	Innovative Processing of Vegetables and Potato
FUNBREW	Biotransformation of brewers' spent grain: increased functionality for novel food applications
MEFPROC	Improving Sustainability in Food Processing using Moderate Electric Fields (MEF) for Process Intensification and Smart Processing
DISCOVERY	Disaggregation of conventional vegetable press cakes by novel techniques to receive new products and to increase the yield
ProSeaFood	Innovative processing of seaweed for novel, healthy food products and ingredients
AVARE	Adding value in resource effective food systems
SPAREC	Sustainable Processing of Agrofood Residues to Elicitors and Chemicals
ImPrOVE	Innovative (pre)POmace Valorization process
SUSPUFA	Sustainable production of health-promoting n-3 LCPUFA using agro food industry by-products through microalgae
SUSCHOICE	Towards Sustainable Food and Drink Choices among European Young Adults: Drivers, Barriers and Strategical Implications
PLATEFORMS	Sustainable Food Platforms: Enabling sustainable food practices through socio-technical innovation

7. Išvados, pasiūlymai, nauda Lietuvai

Susfood2 iniciatyva siekiama stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą maisto tyrimų srityje, sutelkiant išteklius (materialinius ir intelektualinius) bei įgyvendinant geriausią praktiką - sumažinant tyrimų dubliavimąsi dėl bendradarbiavimo su susijusiomis tarptautinėmis iniciatyvomis.

Tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai labai svarbūs siekiant integruoti Lietuvos žemės ir maisto ūkio mokslą į Europos mokslinių tyrimų erdvę. Taip sudaromos galimybės tarptautiniam bendradarbiavimui, žinių mainams, naujų žinių kūrimui ir kartu skatinamas naujų procesų ir produktų kūrimas bei esamų tobulinimas.

Vilma Kraujalytė

D. Grubis
2019-12-03